

1936. X. nap

# ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 57. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF  
1897-1932.

Kedd, 1936. március 10.

**All a harc** Rómából jelentik: Elétek helyen a leghatározottabban cáfolják azokat a híreket, melyek szerint a keletafrikai harctereken a hadműveleteket megszüntették volna. Ezekkel a hírekkel kapcsolatban kijelentik, hogy a harcterek egyes pontjain katonai szempontból szükséges kisebb nyugalomról lehet szó.

A ma kiadott olasz hivatalos jelentés a tembien harctéren lefolyt legutóbbi ütközetek olasz veszteségeiről számol be.

Az olasz kormány február 28-iki kelettel részletes bejelentést terjesztett a Népszövetség főtitkárságához azokról a borzalmakról, amelyeket az abesszin fogságba került olasz hadifoglyoknak el kellett szenvedni. Az okmányokkal és fényképekkel ellátott bizonyító anyagból megállapítható, hogy Abessziniában a foglyokat igen sűrűn bántalmazzák, kínozzák, megölik és levágott fejüket lándzsára tűzve mutogatják. Mellékelve van a bejelentéshez számos külföldi újságró eskü alatti vallomása, akik megrázó részletességgel számolnak be a saját szemükkel látott borzalmakról.

A Times addis-abebei jelentése szerint Abesszinia a következőket követeli a béketárgyalások alapjául:

1. Az alapokmány összes intézkedéseinek tiszteletben tartása.
2. Abesszinia függetlenségének, területi sérthetlenségének és biztonságának tiszteletben tartása.

A londoni Daily Telegraph római jelentése szerint viszont Mussolini békefeltételei a következők:

1. Olaszország megkapja az eddig elfoglalt területeket.
2. A megtorlásokat megszüntetik a fegyverszünet ellenértékéül.
3. Az 1906. évi angol, francia, olasz szerződés végrehajtása, amely kötelezi Angliát, hogy gyakoroljon nyomást Abessziniára, hogy Abesszinia terjessze ki az olasz érdekkört Addis-Abébától nyugatra és engedje meg, hogy Olaszország az Eritreát a Szomáli-földdel összekötő vonalat építhesse.
4. Új területek Olaszország számára gyarmatosítási célokból és engedmény Abesszinia természeti kincseinek kiaknázására.
5. Abesszinia lefegyverzése.

## Házkutatás Jefticsnél

Belgrádból jelentik: A jugoszláv képviselőházi lövöldözéssel kapcsolatban a rendőrség tömeges házkutatásokat tartott a Jeftics-párthoz tartozó politikusok lakásán. Hír szerint Radisa Stojadinovics házában elrejtett fegyverraktárt találtak. Állítólag innen származik az a revolver is, amellyel Arnauta Damján képviselő a miniszterelnök elleni merényletet elkövette.

Ujabb jelentések szerint a rendőrség házkutatást tartott Jeftics volt miniszterelnöknél is. Az eredmény azonban még ismeretlen. A szkupstina különben mai ülésén elfogadta a mentelmi bizottság jelentését, amelynek értelmében a merénylő képviselőt az államvédelmi bíróság elé állítják. A képviselőház a belügyminiszter javaslatára elhatározta, hogy azonnal összehívja a mentelmi bizottságot, hogy az indítsa meg az eljárást a Jeftics-párt kilenc képviselője ellen is. Hír szerint a merénylet ügyében megindított vizsgálat megállapította, hogy a merénylet hátterében valóságos összeesküvés állott.

## Katonaság szállta meg a francia keleti erőd-láncolatot

**Kedden ülnek össze Párisban a locarnoi hatalmak, hogy állást foglaljanak a német lépés ügyében — Megszüntetik az olaszellenes szankciókat a németellenes megforlások miatt..? — Péntekre hívták össze a Népszövetségi tanácsot**

## Moszkva és a kisantant teljes mértékben támogatja Párist a Rajna-öv védelmében

A világpolitika súlypontja a gyarmati kontinensről és a távolkeletről Németország legutóbbi lépése nyomán, most ismét az európai kontinensre terelődött át. Feszült érdeklődés előzte meg a vasárnapra egybehívott francia államtanácsot, amelyről tudott dolog volt, hogy válaszolni fog Hitler beszédére. Az államtanács, amelyet Lebrun köztársasági elnök elnökletével tartottak meg, két óra hosszat folyt. Flandin külügyminiszter közölte a nemzetközi helyzetről kapott legújabb értesítéseket, majd az államtanács megvizsgálta a német kormány emlékiratát, amelyet egyhanguan elfogadhatatlannak talált. Az államtanács jóváhagyólag tudomásul vette a kormányt az elhatározását, hogy a locarnoi szerződésnek megfelelően, haladéktalanul a Népszövetség tanácsa elé terjesztik a német lépést és ugyanakkor megbeszéléseket kezdenek a szerződést aláíró hatalmakkal. Maurin tábornok, hadügyminiszter beszámolt az államtanácsnak a német események nyomán életbe léptetett biztonsági intézkedésekről és a kormány által elrendelt csapatmozdulatokról. Az államtanács a tengerészeti és légügyi minisztert felhatalmazta arra, hogy a szükséges kiegészítő intézkedéseket előkészítsék és végrehajtsák. A kormány a képviselőház kedd délutáni ülésének elején nyilatkozni fog a helyzetről.

## A világpolitika visszhangja

Párisban kedden kezdődnek meg a tárgyalások a locarnoi szerződést aláíró hatalmak: Franciaország, Anglia, Olaszország és Belgium között. Angliát Eden külügyminiszter, Belgiumot Van Zeland miniszterelnök, Olaszországot Cerutti párisi olasz nagykövet képviselik. A hangulat Párisban háborús. A Népszövetség március 10-ikén ülést tart. Bár csak a 18-as bizottság ül össze, de mégis ez a fórum is a legtekintélyesebb államok képviselőiből tevődik össze és ezért Páris ennek a fórumnak jelenti be először hivatalosan, hogy Németország megsértette a locarnoi szerződést és a versaillesi szerződést is, azzal, hogy a rajnai haderőmentes zónába katonaságot vezényelt.

A francia lapok hangsúlyozzák, hogy a kisantant és Szovjetország teljes mértékben Franciaország mellett áll abban a tekintetben, hogy tiltakozik a rajnai katonamentes zóna megszállása ellen és követeli a rajnai német csapatok azonnali visszavonását.

A Népszövetség teljes tanácsa valószínűleg csütörtökön ül össze. Francia részről azt szeretnék, ha a locarnoi szerződést aláíró hatalmak felszólítanak a Népszövetségen keresztül Németországot a rajnai csapatok visszavonására. Ha ezt Németország megtagadná, abban az esetben Franciaország javasolná, hogy állapítsák meg, miszerint Németország támadóként megsértette az alapokmányt és a locarnoi szerződést. Miután a Népszövetség ezt megállapítaná, határozná afölött, hogy milyen megtorlást alkalmaznak Németországgal szemben.

A diplomáciai tárgyalásokkal egyidejűleg a francia kormány minden eshetőségre felkészül és a szükséges katonai rendszabályokat máris foganatosította.

Vasárnap már megindultak a francia csapatállások a német határ felé. Belforti jelentés szerint a keleti társvidék biztonsági berendezkedése működésbe lépett.

Vasárnap éjszaka a metz—thionvillei határbiztosító ezredek utra keltek, hogy megszállják a határpontokat és táborokat. Összesen három ezred teljesíti ezt a feladatot. A határpontok megszállása ma reggel tíz óráig mindenütt megtörtént.

## Pénteken, 13-án . . .

A Népszövetség titkársága tegnap kapta meg a francia kormány táviratát, amelyben a rajnavideki zóna megsértése miatt a Népszövetség tanácsának sürgős összehívását kéri. A távirat tartalmát nyomban közölték a Népszövetség tagállamaival és Németországgal. A Népszövetség főtitkárságra péntekre, március 13-ikán délelőtt 11 órára hívta össze a tanácsot és felkérték Németországot, hogy képviseltesse magát. A Népszövetség valószínűleg egyhangú határozattal 24 órás ultimátumot intéz Németországhoz, felszólítva azt, hogy haladéktalanul vonja vissza csapatait és állítsa helyre a status quot a rajnai zónában, amennyiben Németország nem tesz eleget a felhívásnak, úgy a Népszövetség újabb ülésén fog a retorziók kérdésével foglalkozni.

A Havas értesülése szerint semmi kétség nem férhet ahhoz, hogy Olaszország, mint a locarnoi szerződés egyik garantáló hatalma, kötelezettségeinek lojálisan eleget fog tenni. Nem tagadható azonban, hogyha a Népszövetség

**Tavaszi  
férfi és női**

**Szövetek** nagy  
választékban  
olcsó árak

**Glesinger** -cégnél  
Arad,  
Str. Metianu

**CONSUM**  
Inlesnirea  
tag! 1171

ség büntető szankciók elrendelésére határozza el magát, úgy

Olaszország kényes helyzetbe kerül, mert ezidő szerint ő ellene is szankciók vannak érvényben. A Népszövetség minden lehető el fog követni, hogy vizsgálat tárgyává tegye, miként lehetne Olaszország ellen elrendelt intézkedéseit megszüntetni.

Miután Mussolini rendkívül megértő választ küldött a 13-as bizottság felhívására.

### A hivatalos francia jelentés

A francia miniszterelnökségi sajtóiroda tegnap a következő tartalmu hivatalos jelentést adta ki:

„A német birodalmi kormány által elrendelt rajnai megszállás jogtalan és ellentétben áll a locarnoi, valamint a versaillesi szerződés határozataival. Meg kell állapítani, hogy a német birodalmi kormány a Rajna-területet akkor szállta meg, amikor még nem jelentette be a locarnoi szerződés felmondását s ezzel szerződésességét követett el. A francia kormány felszólítja a francia népet, hogy őrizze meg hidegvérét, az igazság végül is diadalmaskodni fog. A francia kormány nem óhajt önállóan fellépni, hanem felszólította a locarnoi szerződést aláíró hatalmakat, hogy megbeszélés céljából keddre küldjék ki meghívottakat Párisba. A locarnoi szerződés aláíró hatalmai a Népszövetséghez fognak fordulni és követelmény fogják, hogy a Népszövetség intézen felszólítást a német birodalmi kormányhoz, miszerint ez vonja vissza csapatait a semleges Rajna-területről.

Mindaddig, amíg ez még nem történt, Berlinnel semmiféle tárgyalás nem lehetséges. Addig is azonban, míg ezek a kérdések tisztázódnak, Franciaország és a locarnoi hatalmak megteszik mindazokat a katonai intézkedéseket, melyeket a helyzet megkíván a saját biztonságuk érdekében. A locarnoi hatalmak értekezletre valószínűleg meghívják Németországot is, hogy terjessze elő újabb és elfogadhatóbb feltételeit. Amennyiben az értekezlet a német javaslatokat elutasítaná, úgy a hatalmak kénytelenek lennének Németországot támadó félnek minősíteni, mely esetben a népszövetségi alapokmány 16. pontja, mely a támadóval szemben alkalmazandó megtorlásokról intézkedik, automatikusan életbe lép és a Népszövetségre vár a döntés, hogy a hatalmak Németországgal szemben katonai, kereskedelmi, vagy pénzügyi megtorlásokat alkalmazzanak”.

A részleges mozgósításról szárnyra kelt hírekkel szemben a hadügyminisztériumban kijelentették, hogy

a francia hadvezetőség eddig csak helyi jelentőségű intézkedéseket fogantatosított.

Csupán a 6-ik és a 20-ik katonai körzethez tartozó védműveket látta el helyőrséggel. Nincsen szó valamely katonai korosztály behívásáról. A lapok jelentése szerint a francia kormány eddig a következő intézkedéseket hozta:

Kohl határváros hidőrnél megerősítették a francia csapatokat és új távbeszélő huzalokat fektettek le, továbbá 75 milliméteres ágyúkat állítottak fel. A megvédhetetlennek minősített határvárosokból kivonták a csapatokat. A Saartól nyugatra erősen dolgoznak, hogy befejezzék a határ erődíjancolatot, ahol még hézag maradt. Belfortból jelentékeny génesített haderőt irányítottak az Elzász felé. Néhány tüzérségi osztag pedig megszállotta a riadó-terv alapján részére kijelölt állásokat.

A „Journal“ berlini tudósítója jelenti, hogy Sarraut rádióbeszéde, amely válasz volt Hitler szombati beszédére.

Jéghideg légkört teremtett a német politikai körökben.

Potemkin, Szovjetország párisi nagykövete, ma délelőtt hivatalosan is megújította Flandin külügyminiszter előtt azokat a biztosítékokat, amelyeket tegnap még hivatalos felhatalmazás nélkül adott. E biztosítékok szerint Moszkva teljes mértékben támogatja Páriszt abban az eljárásban, amelyet a Rajna övezet felfegyverzése tekintetében tenni szándékozik. (Rador.)

**A legújabb tavaszi kabát,**

**Complé, costum- és ruha-modellek** megérkeztek.  
Utólráhetetlen olcsó árak!

**MENCZER** confectio Arad,  
Fischer Eliz-palota.

„MERCUR“ könyvre 7 havi hitel.

1182

## Eden nagy beszéde az angol alsóházban

Londonból jelentik: Az alsóház hétfői ülésén szokatlanul korai időpontban, közvetlenül az interpellációk elhangzása után, délután háromnegyed négy órakor mondotta el beszédét Eden külügyminiszter, aki a fél ötös gyorsvonattal már Párisba is utazott. Pontosan háromnegyed négy órakor emelkedett szólásra Eden, aki többek között a következőket mondotta:

— Közöltem a londoni német nagykövettel, hogy Németország eljárása azt jelenti, hogy megtagad egy önként letárgyalt és aláírt szerződést és ez a tény rendkívül sajnálatos hatást gyakorol az angol közvéleményre. Ne áltassuk magunkat: a német lépés még bonyolultabbá teszi az amugyis súlyos nemzetközi helyzetet. Ez a lépés

mélységesen megrendítette a bizalmat mindazon kötelezettségekben, amelyeket a német kormány a jövőben vállalhatna. Ebben a házban és ebben az országban neki sem helyeselhet és senki sem menthet egy ilyen lépést, amely súlyos csapást mér a szerződések szentségének elvére.

holott ez az elv a nemzetközi viszony építményének alapja. Megnyugvással állapítom meg, hogy nincs indok arra a feltevésre, hogy ellenséges fenyegetődést lehetne a német memorandumból kiolvasni. A német emlékirat ugyanis leszögezi, hogy Németország kész meg nem támadási szerződést kötni Franciaországgal és Belgiummal. Senki se értse félre a

helyzetet. Mint a locarnoi egyezmény aláíró hatalma, szükséges kijelentenünk, hogy abban az esetben, ha a német emlékiratra adandó válasz megfontolásának ideje alatt tényleges támadás érné Franciaországot, akár Belgiumot, akkor

Anglia a locarnoi szerződés második paragrafusának megfelelően, becsületbeli köteletségének tartaná, hogy a megtámadott fél segítségére siessen. A locarnoi szerződés felmondásával a nyugateurópai béke egyik alapja megszűnt.

Új alapot kell tehát keresnünk és ezért az angol kormány igyekszik majd a német kancellár úr javaslatát ebben a szellemben megközelíteni. Meg kell vizsgálnunk majd, hogy ez a javaslat milyen mértékben alkalmas arra, hogy megerősítse a békeépítményt.

Ezután Baldwin előterjesztette az angol kormány véderő-javaslatát, amely mindössze egy mondatból állt. Ez a mondat a következő: *„Az angol alsóház helyesli a „Fehér Könyv”-ben körvonalazott véderő-javaslatot.*

Párisi jelentés szerint a locarnoi szerződés aláíró hatalmak képviselői kedden délelőtt fél tizenegy órakor ülnek össze értekezletre a francia külügyminisztériumban.

A Népszövetség rendkívüli tanácsülését pénteken délelőtt tizenegy órára hívták össze.

## Meghosszabbítja a kormány az ostromállapotot és a cenzurát

**A nemzetközi helyzettel indokollják az elhatározást**

Bucurestiből jelentik: A kormány ma elhatározta, hogy a március 16-án lejáró ostromállapot-rendelkezést meghosszabbítja. Az ostromállapot és a cenzura feuntartása — a kormány indokolása szerint — most már az eddigi indokokon kívül azért is szükséges, mert a nemzetközi helyzet rendkívüli kritikusra fordult. Éppen ezért a belső biztonság szempontjából fontos, hogy a közvéleményt megvédjék a kívülről szervezett izgatástól.

### Izgalmas jelenetek

#### Grosz találkozásán a családjával

Bucurestiből jelentik: Grosz Jenő kihallgatása tovább folyik. A bukott fezőrt az állam-biztonsági hivatal vezérigazgatósága épületének egyik cellájában helyezték el, amelyet a vizsgálati fogoly számára megfelelő módon rendeztek be. Groszt ebben a cellában őrzik a vizsgálat egész folyamán, mert nem szállíthatják Vacarestibe, ahol kiütéses tifuszjárvány lépett fel. Grosz Jenőt csak a letartóztatási végzés kibocsátása után kísérik a vizsgálóbíróságra. A vizsgálóbíró egyébként ma engedélyt adott a letartóztatott Grosz Jenő feleségének és leányainak, hogy jelenlétében beszélhessenek a családióval. Ez alkalommal izgalmas jelenetek játszódtak le.

### Március 16-án

hirdetnek ítéletet Dr. Kövér Gusztáv ügyében

Bucurestiből jelentik: A Semmitőszék ma tárgyalta dr. Kövér Gusztáv, a Magyar Párt oradeai tagozata volt alelnökének perét, amelyben állampolgári jogaiba való visszahelyezését kérte. Mint emlékeztetés, Vaida kormánya alatt, 1933-ban megvonták Kövér Gusztáv dr. állampolgárságát és Kövért áttették a határon. Kövér dr. ezért pert indított az állam ellen és állampolgári jogainak elismerését kérte a bíróságtól. A mai tárgyaláson Kövért dr. Gyárfás Elemér szenátor képviselte. A Semmitőszék a tárgyalás befejezése után közölte, hogy ítéletet március 16-án hirdet.

**Fizessen elő  
az „Aradi Közlöny”-re!**

Az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusának közgyűlése

# Nincs összhangban a magántulajdon elveivel a „Vadul comercial“

— állapította meg a szindikátus közgyűlése

Részletes jelentés a szindikátus eredményes működéséről — Megválasztották az új vezetőséget

Az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusa vasárnap délelőtt tizenegy órai kezdettel a tagok nagy számának érdeklődése mellett tartotta meg dr. Demian Aurel elnökletével a város háza nagytermében rendes évi közgyűlést. Az elnök a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Földes Soma vezérigazgatót és Braun Sámuelt kérte fel, majd pedig dr. Demian Aurel elnök felolvasta az évi jelentést, amelyben örömmel állapítja meg a vezetőség, hogy az elmúlt év folyamán a Szindikátus tagjainak száma jelentékenyen gyarapodott.

— Munkánk — mordotta Demian dr. — a legteljesebb nyilvánosság előtt folyt le, ennek ellenére azonban szükségesnek tartom annak összegezését és ismertetését. A legnagyobb eredmény, amelyet az elmúlt esztendőben sikerült elérnünk, a kivételes intézkedéseket magában foglaló lakbérleti törvény hatályon kívül helyezése volt. November elsején megszűnt a kivételes helyzet és Aradon ismét a város régi lakbérleti szabályrendelete lépett életbe. Súlyos problémát jelent azonban egy elintézetlen kérdés: a lakbérleti különbözetei ügye. Az állam tudvalevőleg magára vállalta a köztisztviselők és nyugdíjasok lakbérleteinek részbeni fizetését. November elsején ez a kötelezettséget véget ért, de az 1934—35-ös lakbérleti különbözetei kifizetése még nem történt meg. A múlt esztendői költségvetésbe a különbözeteiket nem vették fel és a pénzügyminiszter ígéretet tett arra, hogy ezeknek kifizetéséről a jövő évi költségvetés keretein belül gondoskodik.

Sokan a bérkülönbözeteikért pereket indítottak az állam ellen és ezeket a pereket megnyerték, sőt az államnak a perköltségeket is fizetnie kellett.

Azt javaslom, hogy a közgyűlés intézzen táviratot Antonescu pénzügyminiszterhez és kérje tőle a házbérkülönbözeteiknek az 1936—37. évi költségvetésbe való föltétlen tölvételét.

## Az elhárított pénzügyi terhek

A Háztulajdonosok Szindikátusára — folytatta beszámolóját Demian Aurel dr. — fokozottabb feladatok vártak az elmúlt esztendőben, amikor a különböző pénzügyi rendelkezések miatt a háztulajdonosok valóban tájékoztatásra és támogatásra szorultak. Az elmúlt esztendőben lépett életbe az a rendelkezés, amelynek értelmében a háztulajdonosoknak lakóikat be kellett jelenteniök a pénzügyigazgatóságon. Sokan elmulasztották ennek a kötelezettségnek idejében eleget tenni és ezért az ország több városában ötezer lei-ig terjedő bírságokkal sújtották őket. Az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusa azonban közbenjárt a pénzügyminiszteriumban a határidő meghosszabbításáért és így sikerült elhárítani azt a veszélyt, hogy az aradi háztulajdonosokat is megbírságozzák.

Ugyancsak eredménnyel járt az a közbenjárásunk, amely a népesedési hivatalban való jelentkezési határidő meghosszabbítását célozta.

Köszönetet kell mondanunk Ursu Ioan dr.-nak, a város volt átmeneti-bizottsági elnökének, aki jóváhagyta az általunk elkészített házirend-tervezetet, amely így kötelezővé vált Arad összes házaiban. De köszönetet kell mondanunk Cotioiu Romulus dr.-nak, az átmeneti-bizottság jelenlegi elnökének is, aki mindenben megértéssel fogadta előterjesztett kéréseinket és a kataszteri illetéket öt ezrelékről három ez-

relékre szállította le. Ilymódon 400 ezer lei tehertől szabadította meg az aradi háztulajdonosokat.

Az elnök ezután beszámolt arról, hogy a Szindikátus díjmentesen küldi tagjainak a Háztulajdonosok Lapját, majd pedig áttért a „vadul comercial“ kérdésre.

— A Szindikátus — mondotta — erélyes küzdelmet indít meg a „vadul comercial“ ellen, amelyet Pop Valer igazságügyminiszter törvénybe akar iktatni. Ez a javaslat különböző előnyöket biztosítana azoknak a kereskedőknek, akik több mint öt esztendeje bérelnek egy üzlethelyiséget. A javaslatot nem tartjuk időszerűnek, nem tartjuk szükségesnek és úgy véljük, hogy a

magántulajdon elvét csorbitja meg.

Eppen ezért azt javaslom, hogy küldjünk til-

## Cotioiu dr. a közérdek szempontjáról

Cotioiu Romulus dr. az üdvözlő szavakra a következőkben válaszolt:

— A közgyűlésen való megjelenésemmel bizonyítékát akartam adni annak, hogy állandó figyelemmel kísérem a háztulajdonosok problémáit, sérelmeit és hozzá akarok járulni azok megoldásához. A Háztulajdonosok Szindikátusának elnöksége több ízben is felkeresett hivatalomban, ismertette velem az Önök kívánságait, ha azokat eddig nem is tudtuk százszázalékban teljesíteni, sikerült közös nevezőre hoznunk a megoldási terveteket.

A közérdek szempontjából nagyon hasznos és nagyon előnyös lenne, ha minden társadalmi réteg ilyen alapos szervezet révén védené meg jogos érdekeit.

A polgármester választát a közgyűlés hosszas tapssal fogadta, majd pedig Macelar Mihai titkár magyar nyelven ismertette az évi jelentést és felolvasta a pénzügyminiszterhez és az igazságügyminiszterhez intézendő táviratok szövegét. A pénztári jelentés ismertetése után a közgyűlés elhatározta, hogy a Szindikátus eredményesebb munkájának biztosítása érdekében, a következőképpen emeli fel a tagdíjakat: Külvárosi földszintes magánház után 40 lei az évi tagdíj, külvárosi földszintes bérház után 75, belvárosi földszintes magánház után 50, belvárosi földszintes bérház után 100, egyemeletes bérház után 150, kétemeletes bérház után 300, háromemeletes bérház után 400 lei az évi tagdíj.

Ezután került sor az új vezetőség megválasztására. A régi vezetőség megbízatása ugyanis lejárt. Iovin Gheorghe javaslatára a közgyűlés egyhangulag és általános lelkesedéssel a következő vezetőséget választotta meg három évi időtartamra:

Elnök: Dr. Demian Aurel.

Aelnökök: Dr. Bradean Atanasie, dr. Stanber János, Szücs F. Vilmos, Olariu Iustin.

Ügyész: Dr. Botioc Alexa.

Titkár: Macelar Mihai.

Választmányi tagok: Dr. Angel Stefan,

takozó táviratot a „vadul comercial“ törvényesítése ellen Pop Valer igazságügyminiszternek és ugyancsak táviratilag kérjük meg a bucuresti-i Háztulajdonosok Szindikátusát, hogy a tervet ellen a legerélyesebb harcot indítsa meg.

Demian dr. ezután a Szindikátus jövő programját ismertette, amelynek egyik legjelentősebb pontja a vízdíjak leszállításának elérése, a személyszállítási szabályrendelet érvénybeléptetése, a közterhek leszállítása, valamint annak elérése, hogy a háztulajdonosok adóját ne csak akkor szállítsák le, ha évközben a házbérlőjüvedelem 25 százalékkal csökkent, hanem akkor is, ha ez a csökkenés nem ilyen nagy arányú.

A terjedelmes és a háztulajdonosok összes időszerű problémáit felölelő jelentést a közgyűlés egyhangulag elfogadta. A jelentés felolvasása közben érkezett meg a közgyűlésre dr. Cotioiu Romulus, a városi átmeneti-bizottság elnöke, akinek előzőleg egy másik közgyűlésen kellett résztvennie. Az átmeneti-bizottsági elnököt dr. Demian Aurel szívélyes szavakkal üdvözölte és a következő kérdést intézte hozzá:

— Mint a város közigazgatási vezetőjének, mindig magunk mellett éreztük elnök ur támogatását. Arra kérjük, hogy mint képviselő is támogasson bennünket a parlamentben abban a küzdelemben, amelyet egyrészt a lakbérkülönbözötteknek a költségvetésbe való felvételért, másrészt pedig a „vadul comercial“-ról szóló törvényjavaslat megszavazása ellen folytatunk.

Bartolf Andor, Blaha Károly, Bing Hugó, dr. Botioc Alexa, Davidescu Aurel, Dán János, Engel Gyula, Fehér Imre, Frick József, Ispravnic Moise, Ivan Nicolae, Kortus Márton, Hegedüs Gyula, Macsek Rudolf, Popa Constantin, dr. Steinitzer Pál, Stern Gyula, Weiss Árpád, Zubor Andor. Póttagok: Tiucra Ioan, Iovin Gheorghe, Juhász Gábor, Varga Kálmán. Földes Soma vezérigazgató köszönetet mondott a vezetőségnek, míg Stern Gyula vezérigazgató a vezetőség mellett külön köszönetet mondott az Aradi Közlöny-nek is, amely a Szindikátus ügyeit mindenkor készséggel felkarolta.

## Botioc dr. kritikája

A napirend letárgyalása ezzel be is fejeződött, majd pedig Botioc Alexa dr. volt polgármester részletesen ismertette az átiratot, amelyet a „vadul comercial“ ügyében a bucuresti-i Háztulajdonosok Szindikátusa Aradra küldött és jogi szempontból ismertette a törvényjavaslatot.

— Az új törvényjavaslat — mondotta — nincs összhangban az alkotmánnyal és főképpen a magántulajdon elvével. Nagy hátránya a javaslatnak, hogy harcot eredményez olyan társadalmi osztály között, amely eddig a legteljesebb békében élt egymással.

A jogi ismertetés után Gluck Lajos terjesztett elő részletes javaslatot egy szerződéstípusra vonatkozóan, amelyet az összes aradi háztulajdonosok és bérlők között kötelezővé tennének. Ezt a javaslatot a Szindikátus vezetősége alapos tanulmány tárgyává teszi.

A város háza nagyterme a közgyűlés alkalmából zsűrioltság megtelt és az egybegyűltek általános helyesléssel fogadták a felszólalásokat, az elhangzott köszönő szavak pedig tanubizonyosságai voltak annak, hogy a Szindikátus vezetősége az elmúlt esztendőben reális eredményeket ért el, olyan eredményeket, amelyek az aradi háztulajdonosokj összességére kiterjednek és amelyeket azok a háztulajdonosok is élveztek, akik nem voltak tagjai a szindikátusnak.

TARTÁNYOKAT

DANUBECO

bármely nagyságban rendelhető hegesztve, vagy szögcsatlóval, olcsón szállítunk

Bucuresti, Calea Victoriei 25.

Nedves, esős évszakban szedik áldozataikat a járványos betegségek. Használja rendszeresen a kellemesen illatosított

## SEN LASLO

(Szt. László)

fertőtlenítő toalett-szappant, megvédi fertőzések ellen. Vigyázzon, nehogy utánzatokkal kiszolgálják!

## Letartóztatása után szabadlábra helyeztek egy tekintélyes aradmegyei malomtulajdo- nost és egy aradi pénzügyi tisztviselőt

**A bíróság indokolása: Nem volt alap a letartóztatásra — Wagner József gutenbrunni malomtulajdonos és Bisztrai József pénzügyi tisztviselő ügye az aradi törvényszék előtt**

Egy tekintélyes aradmegyei malomtulajdonos és egy aradi pénzügyi tisztviselő ügye foglalkoztatja két nap óta az aradi igazságügyi hatóságokat. Az aradi ügyészség ugyanis egy bucaresti-i pénzügyi vezérfelügyelő jelentése alapján szombaton letartóztatásba helyezte Wagner József gutenbrunni malomtulajdonost és Bisztrai József pénzügyi tisztviselőt, azzal a gyanúval terhelve, hogy megkárosították az államot. A letartóztatás előzményei a következők:

Néhány héttel ezelőtt Gutenbrunna érkezett Stelian Popescu bucaresti-i pénzügyi vezérfelügyelő, aki vizsgálatot vezetett le a Wagner-malomban. Többheti vizsgálat után a vezérfelügyelő nem vett fel kihágási jegyzőkönyvet, ellenben az ügyet az aradi ügyészséghez terjesztette be és közölte, hogy *mindkettő elűn az a gyanú merült fel, hogy meghamisították a liszt szállításmál kiállított forgalmi bécákat és ilymódon a forgalmi adónál megkárosították az államot.* Az újabb rendszer alapján ugyanis minden malomtulajdonos a kiszállított lisztnél köteles forgalmi bécákat kiállítani, amelyekben feltünteti az elszállítás pontos idejét, valamint az elszállított lisztmennyiséget. Ezeknek alapján fizetik be a malmosok a pénzügyigazgatóságnál a forgalmi adót és az egyik bécát kiadják a szállítónak, míg a másikat a pénzügyigazgatóság tisztviselője tartja meg, ellenőrzés szempontjából. A vezérfelügyelő a vizsgálat alkalmával megállapította, hogy tizenhat forgalmi jegynél az elszállítás időpontjánál javítás történt. Erre nézve kihallgatta a malomtulajdonost, valamint az ellenőrzéssel megbízott pénzügyi tisztviselőt; Bisztrai Józsefet. Mindketten megadták a szükséges felvilágosítást és azt vallották, hogy *több esetben megtörtént, hogy a teherautó defektet kapott vagy más okból nem tudott elindulni abban az időpontban, amelyet a forgalmi bécára rávezettek, hanem husz perccel vagy félórával később történt az elindulás.* Ezért volt szükség a bécák kijavítására, azonban nemcsak a kiadott, hanem a pénzügyi tisztviselőnél maradt forgalmi bécát is kijavították, úgy hogy ez is bizonyítéka annak, hogy a kijavítás szabályszerűen történt.

Az ügy hétfőn került az aradi törvényszék második szekciójának vádtaácsához, amely előtt dr. Lazar Augustin és dr. Schannen Béla aradi ügyvédek képviselték a letartóztatottakat. Mindkét védő szakszerű fejtegetésben ismertette a forgalmi bécák körüli helyzetet és rámutattak arra, hogy *semmiféle visszaélés nem történt, amit legjobban bizonyít az a körülmény, hogy a pénzügyi vezérfelügyelő még kihágási jegyzőkönyvet sem vehetett fel.*

Leszűgezték, hogy *legtöbb esetben husz-harminc perccel később állapítható meg, úgy*

hogy fizikai lehetetlenség, hogy el lehetett volna szállítani a lisztet és félóra múlva ugyanazzal a bécával egy másik szállítmányt is elvinni. Az a körülmény, hogy a pénzügyigazgatóság példányában is megtörtént a javítás, bizonyítja a legjobban a jóhiszeműséget, mert ha visszaélést akartak volna elkövetni, úgy nem hívják fel a pénzügyi közegek figyelmét a visszamaradt példány kijavításával. A védők kérték a szabadlábrahelyezést, azzal az indoklással is, hogy még csak alapos gyanúkok sem merültek fel az ügyben. Hosszas tanácskozás után Herb elnök kihirdette a döntést, amelyben

**a bíróság elrendelte Wagner és Bisztrai szabadlábra helyezését, azzal az indoklással, hogy a vizsgálat még csak a kihágás megállapítására sem szerzett alapot, annál kevésbé a letartóztatásra.**

A gyanúsítottak egyébként vagyonosak, bejelentett lakással bírnak, úgy hogy semmiképpen sincs szükség letartóztatásukra.

Érdekes megemlíteni, hogy *hasonló forgalmiadó-kihágás ügyében indult vizsgálat a tragikus véget ért Leitinger Pongrac glogovati malomtulajdonos ellen, akit meg is bicsároltak.* A malomtulajdonos azonban nem várta be a bűnügyi vizsgálat végét, hanem öngyilkosságot követett el. Hogy a Leitinger-ügyben mennyiben volt alapja a bicságnak, azt szintén a most folyó vizsgálat fogja megállapítani.

**Kiadó f. é. április 1-re**

szép, portálos, parquetás

**üzlethelyiség,**

f. é. május 1-re

**Lakás**

3 szoba, fürdőszoba stb. 1089  
Bulev. Regele Ferdinand 37. szám.

## Ma este szólal meg a Kulturpalotában THIBAUD csodálatos Stradiváriusa Kísérője Tasso Jauopoulo párisi zongoraművész

Osztatlan nagy érdeklődés nyilvánul meg a közönség minden rétegében a világhírű hegedűművész: Jacques Thibaud hangversenve iránt, amely ma, kedden este 9 órakor lesz megtartva a Kulturpalotában.

Jacques Thibaud, aki fejedelmi honoráriumot kap minden koncertjéért, vidéki városokban csak Aradon és Timisoaran hangversenyez. Aradváros vezetőségének áldozatkészsége tette lehetővé az

## Magas nivóju kulturdélutánt

tartott az aradi Kőlcsey Egyesület

Vasárnap délután 5 órai kezdettel tartotta meg az aradi Kőlcsey Egyesület szokásos kéthetenkénti kulturdélutánját, amely gazdag és változatos tartalmával, örvendetes módon egyre nagyobb számu közönséget vonz. A Kőlcsey Egyesület minden egyes előadása egyre nagyobb élményt jelent Aradon és az egyesület vezetősége újabb és újabb kellemes meglepetésekkel szolgál a közönségnek. A vasárnapi kulturdélutáson is két fiatal aradi tehetséggel ismerkedett meg a közönség: az alig tizenhét éves Kabdebó Marianneal és az ugyanilyen kora Székely Évával, akik bemutatkozásuk tanulmányai szerint, mindketten a jövő komoly ígérőit jelentik.

A kulturdélutánt Szóts Didák minorita hitoktató lelkész nagy felkészültségről és éles meglátásról tanuskodó előadása vezette be „Államférfiak lelki világa” címmel. A fiatal lelkész a nehéz probléma feltűnő átfogó képességével mutatott rá előadásában a világot kormányzó erők és az uralkodó társadalmi rétegek mögött meghúzódó lelki rugókra. Előadása mindvégig világos, könnyen érthető és lebilincselő volt és ez már eleve biztosította az értekezés sikerét. A nagy tetszéssel fogadott előadás után a kulturdélután egyik kimagasló eseménye következett: dr. Berthe Nándor tanár megemlékezése a klasszikus irányu, nagy magyar költőről, Berzsenyi Dánielről, halála századik évfordulója alkalmával.

A műsor következő száma egy fiatal aradi tehetség bemutatkozása volt. Kabdebó György dr., ismert aradi orvos leánya, Kabdebó Marianne szerepelt zongorajátékával ez alkalommal először a nyilvánosság előtt. A fiatal urileány Chopin egyik impromptuját, majd Brahms négy valcerét adta elő csodálatos technikai biztonsággal és a szerzők intenciójának nagy átérzésével. Kabdebó Marianne, akinek szereplése kiforróban lévő művészi árukt el, hatalmas sikert aratott és a közönség szűnni nem akaró tapsal jutalmazta a fiatal urileányt, aki több ráadást is adott. Utána S. Schmidt-Lonci értékes és színes megemlékezése következett Csiky Gergely „Nagymama” című nagysikerű darabjának negyvenöt éves évfordulója alkalmával, amelynek során idézte az Aradi Közlöny negyvenöt év előtti beszámolóit a „Nagymama” aradi bemutatójáról. Ezután ismét egy fiatal aradi tehetségnek a bemutatkozása következett. Székely Mihály kereskedő leánya, Székely Evi, Fetter Irén tanítványa, fejlett énekművészetével lepte meg a hallgatóságot. A fiatal urileány, aki Székely: „Fülemben cseng egy dal” és Tarnay: „Gyöngyvirág” című dalát adta elő, bársonyosan tiszta hangjával, széles terjedelmű énekudásával és előadásbeli készségével ragadta el a közönséget, amely meleg tetszésnyilvánításokkal fogadta a fejlődésképes, tehetséges, fiatal énekművésznőt, aki a meleg ünneplést több ráadással jutalmazta. A gazdag műsoru, magas színvonalon mozgó kulturdélután ezzel befejezett nyert.

**Magyar tenisztréning az Olimpia-klubban.**

Szombatic minden délután díjtalan játék a klubtagoknak. Nevezések a játékvezetőnél jelentendők be.

— Aradváros vezetősége hétfőn foglalkozott azzal a tervvel, amely Arad és Pecica határában kíván mintagazdaságot és kenderfonó-üzemet létesíteni. Mivel a szóban forgó telekrészlet egész komplexumának tulajdonjoga körül tisztázandó kérdések merültek fel, a városvezetőség az ügyet egyelőre leveszi napirendjéről, egyben felszólította a vállalkozó Forgó Lajos aradi mérnököt, hogy a telek tulajdonjogára vonatkozó iratait nyújtsa be a város jogügyi osztályához.

— A Népszövetség szakértői a helyszínen tanulmányozták a dunai államok helyzetét. Genfből jelentik: A Népszövetség égisze alatt működő „Európa gazdasági bizottság” legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a dunai államok gazdasági helyzetének tanulmányozása céljából szakértő bizottságot fog kiküldeni az összes dunai államokba, mert elsősorban azt akarja megállapítani, hogy lehetséges-e a dunai államok gazdasági együttműködése és az árucseréforralom állandósítása, valamint a pénzügyileg legyöngült államok helyzetének javítása, a külföldi tartozások rendezése, az agrártermékek és iparcikkek stabil exportja. E célból a bizottság már bekérte az egyes államok konjunkturakutató intézetei által készített kimutatásokat és a tanulmányutat a legrövidebb időn belül befejezik.

— SZÁZEZER HEKTAR DUNAMENTI ÁLLAMI ERDŐK KITERMELÉSÉRE KAPOTT ENGEDÉLYT EGY NAGY FAVALLALAT. Mint Bucurestiből jelentik, nagy feltűnést kelt, hogy a cluj-i „Intreprinderile Forestiere Romane” százezer hektár dunamenti állami erdők kitermelésére kapott engedélyt és ez a hivatalos lap legutóbbi számában már meg is jelent. Az erdőségek az orsovai, turnuseverini és a tismanai állami erdőkerületekben vannak. A kitermelési engedély 30 évre szól. A fenti favállalat vezérigazgatója Tilea volt alminiszter. A kitermeléssel kapcsolatban 150 kilométeres iparvasút épül Turnuseverin—Lunca—Padesului—Targuiu között. Az óriási vállalkozáshoz szükséges tőkét az említett cég elsősorban külföldről akarja megszerezni a nálunk befagyott leikövetelésekből.

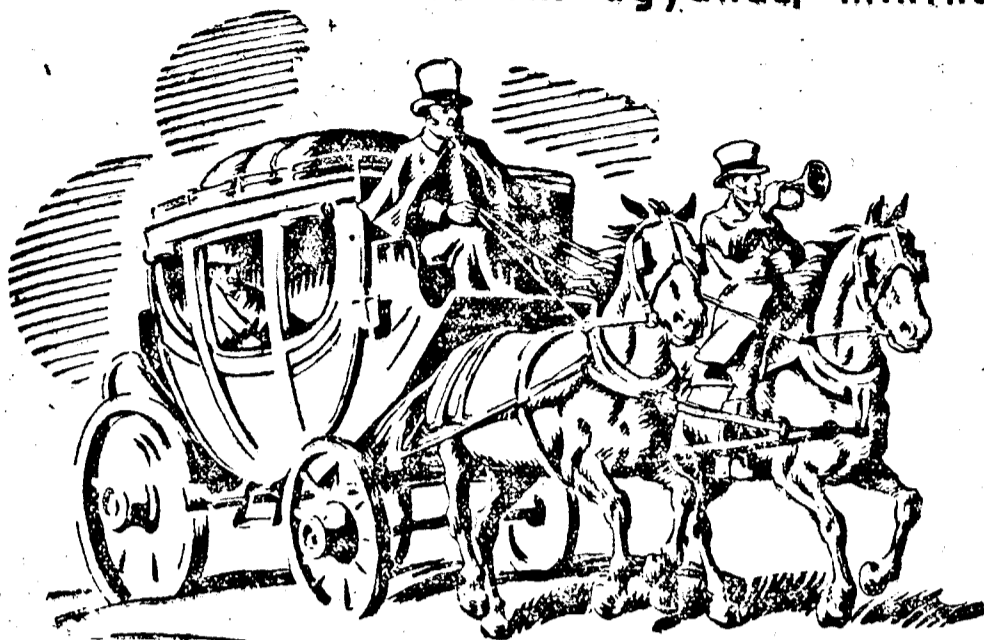
— Az aradi viadukt fenntartási költségeit — mint ismeretes — a CFR vállalta. A városvezetőség hétfői ülésén elhatározták, hogy a város a viadukt festési költségeit ezentul viselni fogja.

— HÁROMSZÁZMILLIÓ LEI ÉRTEKŰ KOMPENZÁCIÓS CUKOREXPORTRA KÉRT ENGEDÉLYT. Bucurestiből jelentik: A cukoripar csökkenése következtében négyezer vagon cukor maradt eladatlanul a gyárak raktáraiban és ezt exportálni szeretnék. Legutóbb az egyik brasovmegyei cukorgyár 100 vaggont vitt ki külföldre, most pedig 300 millió lei értékű kompenzációs cukorexportra kért engedélyt. A kormány gazdasági bizottsága legközelebb foglalkozik a kérelemmel.

— Ezerszázmillió lejt fektet a közlekedésügyi minisztérium új utak építésébe és a régiek modernizálásába. Néhány nappal ezelőtt jelentették, hogy a kormány új ültéket vezet be az áru- és utasforgalomnál a régi utak modernizálása és teljesen új utak építése céljából és ezekből a taksákból fedezi az építési költségeket. A közlekedésügyi minisztérium most készítette el az utmnkálataokra vonatkozó törvényjavaslatot, amelyből megállapítható, hogy a pályázati hirdetmények alapján április 25-ig kell az ajánlatokat benyújtani az 1500 millió lei költséggel építendő utmnkálataokra. Az alábbi utvonalonok fogják végzani a munkát: Bucuresti—Cluj—Oradea határutvonalon, Oradea és a határ, valamint Oradea—Cluj, részben pedig Ploesti—Buzeu között. A pályázat összege 92 és fél millió lei. Bucuresti—Oltenița—Turtucaia—Siliștra—Constanța vonalon 268 millió lei költséggel, Bucuresti—Constanța vonalon Siliștra—Cuzgan közötti országot 182 millió leiel, Cuzgan—Cobadin között 135 millió leiel, Cobadin—Constanța között 130 millió leiel, így tehát Bucuresti—Constanța között az utakra 823 millió lei költséget irányoznak elő. Orsova—Mehadia között 194 millió, Constanța—Balcic között 162 millió és még 270 millió költséggel végzik az utépítést. A munkákat kb. három év alatt kell befejezni, az ellenértéket pedig 7 év alatt fogja az állam kiigyenlíteni.

— Időjárásjelentés: A vevőfrontról időnként már tavaszi érdeklődést jelentenek; az üzletek raktáraiban nagy téli árufelcsúszás mutatkozik. Ajánlatos minél változatosabb tavaszi cikkek beszerzése, ... Ha pedig már minden kereslet fedezve van, következnek a legfontosabb: a reklám! Még pedig céltudatos és eredményhozó reklám! Programozás: tessék előjizetni a „Reklámélet”-rel! A lap rengeteg cikke, melléklete, fotója, mind a céltudatos reklámra tanít. Ára egy évre 400 lei. Szerkesztő: Balogh Sándor. Kiadóhivatal: Budapest, V., Lipót-körút 9.

A mai világban egy üzletet  
**TELEFON NÉLKÜL**  
vezetni ugyanaz, mintha

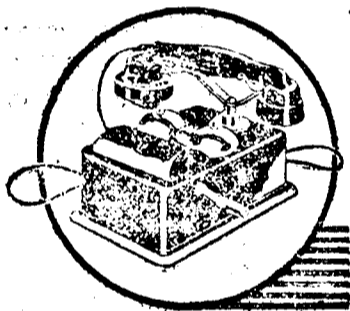


**PÓSTAKOCSIVAL**  
akarna utazni!

A telefon megszorítja vevői számát, új előfizetési lehetőségeket nyit meg, új beszerzési forrásokkal hozza érintkezésbe és állandóan informálja a pillanatnyi árhuillámzásokról. A telefon megnöveli és meggyorsítja az inkasszót, használja ki a Román Telefon Társaság nyújtotta speciális előnyöket. **Aki március 1-től április 15-ig számított egy és fél hónapon belül lép be előfizetőnek nem fizet felszerelési illetéket.**

Az egy havi előfizetési díj elegendő, hogy megkapja a telefont.

**Fizessen elő a Telefonra!**



## A braila-i és galati-i kikötőkön át több ezer vagon kukoricát szállítanak Argentínából Magyarországra és Ausztriába

**A külügyminisztérium megbízottja is Budapesre utazott a román-magyar fizetési egyezményt előkészítő tárgyalásokra**

Bucuresti-i sajtójelentések szerint érdekes következményei vannak a Banca Nationala intézkedéseinek, amelyekkel az utóbbi hónapokban erősen megnövekedett a kukoricának Magyarországra és Ausztriába való exportálását. Tudvalevőleg a Jegybank csak erős szabad deviza ellenében engedte meg a kukorica exportját, mert azt hitte, hogy Magyarországból és Ausztriából a tengerit Olaszországba szállítják.

A román-magyar és román-osztrák kukorica-export megszűnése következtében, az említett két ország kereskedelmi körrei Argentínához fordultak és jelentékeny mennyiségű tengeri szállításra kötöttek szerződést. Brailából és Galatiból az a jelentés érkezett tegnap Bucurestibe, hogy három argentiniai nagy tengeri hajó érkezését várják, melyek kétezer vagon kukoricát hoznak.

A tengeri hajókból Brailában és Galatiban uszályokra rakják át, hogy tovább szállítsák azokat Magyarországra. A kétezer vagonon kívül legközelebb még újabb szállítmányok is érkeznek és szakkörökben azt is tudni vélik, hogy az argentinai kukoricát a magyarországi

állathizlálók és a szeszgyárak saját szükségleteikre használják fel.

Ausztria még előbb vásárolt Argentínában kukoricát, mint a magyarok és már eddig kétezer tonnát kapott Argentínából.

Ez a szállítmány is a mai dunai kikötőinken át került Ausztriába. Az osztrákok kézműárukat, és acélkészítményeket szállítanak Argentínába a kukorica ellenében.

Végül azt is közlik a bucuresti-i lapok, hogy Caramfil, a külügyminisztérium gazdasági ügyosztályának helyettes igazgatója Budapesre utazik az ott folyó román-magyar fizetési szerződési tárgyalásokon való részvétellel céljából. Szóba akarja hozni, hogy a tőlünk kapott kukoricát a magyar vevők állítólag tovább szállították Itáliába. **Ez alkalomból közöljük, hogy a Tatarescu-kormány szintén tárgyal Argentínával gyapot behozatala végett, amelynek ellenében petroleumot exportálnánk.**

**Szegfű** írógépvállalat  
ARAD,  
Bratianu-u. 7. Telef. 111.

## Egy fontos probléma

### Valasz számos kérdésre

A mostani nehéz és bizonytalan időkben az egész világot érdekli, hogy: milyen módon javíthatók a kereseti lehetőségek? Napról-napra kevesebbek lesznek a vállalatok, a tőke egy hirtelen bekövetkező átalakulástól félve visszahúzódik, senkinek nincs mersze ujat kezdeni és mindenki éli szomorú és unalmas napjait.

Ebben a nyomott légkörben mégis felvetődött azonban egy ötlet: a sorsjáték. Olvasóink — akiknek teljes bizalmát bírjuk — naponta intéznek hozzánk kérdéseket, hogy érdemes-e a sorsjátékban résztvenni és vajon a nyerési lehetőségek megérdemlik-e, hogy megkockáztassák pénzüket. Hogy olvasóinknak hozzánk intézett kérdéseit megválaszolhassuk, teljes egészében áttanulmányoztuk a sorsjáték mechanizmusát és a következő eredményre jutottunk: Az egész világon a sorsjáték alapjában véve egy kimondott szerencsejáték, vagyis kétféle esélyei vannak: nyerhetnek vagy veszhetnek. Természetes nem nyerhet mindenki már az első húzásnál. Aki azt állítja, hogy mindenki nyer, az hazudik vagy a tényeknek meg nem felelő állításával akarja az embereket tévútra vezetni.

A sorsjátéknak megvan a saját maga bölcsellete. Azt mondják, hogy az ugyanis szorgalmas embernek nem szükséges játszani. Ez igaz is. De egy igazság fennáll, hogy a sorsjáték csak segíthet, de nem árthat. Más szerencsejátékoknál sohasem tudni, hogy mik a nyerési lehetőségek és mily nagy összeget kell hogy kockáztassak vagyis sohasem tudni előre, hogy mit fogok kiadni a játék közben. A sorsjátékban azonban teljesen másképpen van a dolog. Itt meg van adva, hogy mikor, mennyit és mennyien nyernek és tekintettel arra, hogy nálunk a sorsjegy állami, minden fedezet meg van arra, hogy az előírt nyeremények teljesen ki is legyenek fizetve.

Igy tehát, amint látjuk, a sorsjáték senkit sem fog tönkretenni. Havi 200 lei még a legsanyarubb helyzetben sem sok, eltekintve attól, hogy vannak akik csoportokban (tiz személy 10 negyed sorsjeggyel) játszanak és matematikai pontossággal legalább is két negyed sorsjeggyel nyernek.

Gondoljunk csak arra, hogy a sorsjáték ebben a nyomasztó időkben mégis csak reményt csepegtet belénk és minden hónap 15-ét, amely nap eddig a házbérésedéesség nyomasztó napja volt, reménnyel teli nappal cseréli fel, sőt sokaknak jelentős nyereményeket is juttat.

A sorsjátéktervezet mindenki előtt ismeretes. Bárki is kérheti magának a sorsjáték vezetőségétől közvetlen (Bucuresti, Bulevardul Elisabeta). Sorsjegyet bármelyik kollekturától vásárolhat. Ne felejtse el, hogy március 15-én kezdődik a 10. osztályosorsjáték első húzása.

## Színház - Művészet

### HETI MŰSOR:

Kedden este 9 órakor: **Leányálom.** Francia vígoperett. Szigoruan csak felnőtteknek. Nagy kacagó-est.

Szerdán este 9 órakor: **Nagy szerelem.** Molnár-premier. R. Horváth Mici fellépte.

Csütörtök este 9 órakor: **Bécsi tavasz.** Operettújdonosság. Gábor Mara legszebb alakítása.

Péntek este 9 órakor: **Érettségi.** Fodor vígjátékának 25-ik előadása.

Szombaton délután 5 órakor: **Az Ur katonái.** Lavery híres színműve. Ifjúsági előadás. Az összes felekezeti iskolák részére.

Szombaton este 9 órakor: **Kék Duna.** Strauss-óperett. Bihari László felléptével.

Vasárnap délután 3 órakor: **Három ember a hóban.** Operettújdonosság.

Vasárnap délután 6 órakor: **Egy görbe éjszaka.** Operettújdonosság.

Vasárnap este 9 órakor: **Sárga csikó.** 100 arannyal jutalmazott népszínmű. Barics Gyula emlekezettel. Bevezető beszédet mond id. Szendrey Mihály.

\* A Magyar Színház e heti műsora gazdag és változatos. Hogy időt nyerjen a személynzet több újdonosság betanulására, az igazgatóság e heti műsorát úgy állította össze, hogy azon az idejű újdonosságokból a legsikerültebbek szerepelnek.

## Magtár, saját termés.

### STEFAN N. BOIADJIEFF

A Balkán félsziget legrégebb háza **Bucuresti I., 42., Str. Carol 42. (Posta mellett).**  
Bejelenti nagybecsű vevő- **főzelék-, hüvelyes-, virágmagvak,** valamint bármilyen, gazdaság-  
körének mindenfajta **hoz szükséges szerszámok**  
megérkezését. — Rovarirtó szerek. — Ingyen katalógust sziveskedniének kérni.

## SPORT KÖZLÖNY

### Nagy harc után

## Eldöntetlenül végződött a nemzeti bajnokság derbimérkőzése

**A nemzeti bajnoki forduló hatalmas meglepetése a Chinezul győzelmé Bucurestiben — A Ripensia legyőzte az „U“-t, a CFR Oradeán, a Juventus Cluj-on szerezte meg a bajnoki pontokat**

Öt mérkőzést bonyolítottak le a nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján és a csapatok közül csak a Venus és az AMEFA pihentek. A derbi, amelyen a két élvonal találkozott. Aradon került lebonyolításra és a meccs döntetlenül végződött, annak ellenére, hogy a Gloria már 2 góllal vezetett. A második féldőben a CAO lényegesen jobb volt és kis szerencsével még a győzelmet is megszerezhetette volna. A forduló legnagyobb meglepetését a Chinezul „szállította”, amely otthonában győzte le a sereghajtóvá degradálódott Unirea Tricolort, még hozzá féltucatnyi góllal. A Ripensia csak az utolsó 25 percben tudta a maga javára fordítani az „U” elleni meccs sorsát, amelyen az egyetem csapata 65 percig teljesen egyenrangú ellenfél volt. A bucaresti-i csapatok közül a CFR és a Juventus korrigálták az Unirea Tricolor eredményét és a vasutasok Oradeán a Crisana ellen, a Juventus pedig Clujon a Victoria ellen szerezte meg a bajnoki pontokat. A

bajnokságban a CAO továbbra is két tiszta ponttal vezet a Gloria, illetve a mögéje felzárkózott Ripensia előtt, míg a Venus és az AMEFA — egy-egy kevesebb játékkal — a 4-5 helyre szorultak vissza. A Chinezul, CFR és Juventus győzelmeik következtében a 6-7-8-ik helyeket foglalják el, míg a Crisana a 9-ik helyre zuhan vissza. Öt követik a cluj-i csapatok, míg a listát az Unirea Tricolor zárja le. A táblázat egyébként az alábbi:

1. CAO	13	8	2	3	28	18	18
2. Gloria	13	7	2	4	32	27	16
3. Ripensia	13	6	4	3	36	25	16
4. Venus	12	6	3	3	30	18	15
5. AMEFA	12	6	3	3	21	17	15
6. Chinezul	13	6	1	6	28	36	13
7. CFR	13	6	—	7	30	28	12
8. Juventus	12	4	3	5	21	20	11
9. Crisana	12	4	2	6	24	24	10
10. Universitate	13	4	1	8	17	33	9
11. Victoria	13	3	3	7	26	37	9
12. Unirea Tricolor	13	2	4	7	29	39	8

## Megosztottak a pontokon az élcsapatok

### Gloria-CAO 2:2 (2:1)

A kellemetlenül esős idő ellenére is közel 2000 főnyi közönség gyűlt egybe a Gloria pályára, hogy tanuja lehessen a nemzeti bajnokság derbimérkőzésének, amelyen a csapatok megosztották a pontokat.

Tunea Traian dr. bíró sipjére a csapatok a következő összetételekben álltak fel: Gloria: Theimler—Varjassy, Lupas—Baity, Faur, Pecican—Igna, Rohan, Barbu, Dobra, Mercea. CAO: Dávid—Bartha, Sarkadi—Krausz, Spielmann, Feuerstein—Szika (Székely dr.), Székely dr. (Szika), Bodola, Borbély, Kocsis.

A CAO választ és a Gloria indítja a játékot. Már a 4. percen Barbu lyukra játsza Merceát, akinek irtózatos erejű lövése a hálóba talál utat. (1:0). A gól után a CAO Bodola révén veszélyeztet, de az aradi védelem biztosan áll a lábán. A 25. percen Barbu kiteszi a legnagyobb Merceát, aki habozás nélkül a hálóba céloz. (2:0). Most az oradeai csapat erősít és sorra vezet a támadásokat. A 40. percen Szika jól ivelt sarokrugását Borbély befejeli. (2:1). A kapus rosszul helyezkedett. Mezőnyjátékkal ér véget a féldő.

Helycsere után a CAO fölénybe kerül és a 15. percen sikerül az egyenlítés. Bodola—Kocsis—Borbély a labda utja; utóbbi lövése az egyenlítést jelenti. (2:2). Súlyos védelmi hiba volt! A 24. percen Lupas rosszul ad hátra egy labdát, Szika elcsipi, de biztos helyzetből hibázik. Az utolsó 10 perc hatalmas Gloria hajrával ér véget.

A Gloria csapatában Varjassy nyújtott kiemelkedő teljesítményt, mellette Lupas is elfogadhatóan játszott, de Theimler nemcsak a gólokban hibás, hanem ezenkívül is többször bizonytalankodott. A halvesorban Pecican a legjobb, a támadósorban pedig a balszárny játéka érdemel említést, főként Mercea gyorsasága volt feltűnő, az első gólja mintaszerű volt. A CAO védelmében Sarkadi nagyszerűen játszott, a halvesorban a két oldalhál a legjobb, de

Spielmann is feledtette Juhászt. A támadósorban, mint mindig, ezuttal is Bodola a legjobb, mellette csak Kocsis volt veszélyes. Borbély csak góljaival tünt ki. Tunea dr. bíró csak a második gólnál a lesállást nézte el, különben kifogástalanul vezette a meccset.

**Chinezul—Unirea-Tricolor 6:1 (3:0).** A Chinezul nagyarányú győzelme a nap legnagyobb meglepetése. A győzelem megérdemelt és az első féldő góljait Glasz, Bajusz (11-es hől) és Thierjung szereztek, míg szünet után Thierjung, Bajusz, Glasz a góllövők sorrendje, az Unirea-Tricolor viaszgólját pedig Niculescu szerezte. Bíró: Theil.

**Ripensia—Universitatea 5:2 (2:2).** Az Universitatea közel 70 percig egyenrangú ellenfél volt és a Ripensia csak a finisben kerekedett felül. Schwarz gólját Ploesteanu egyenliti, majd fordítva megismétlődik: Ploesteanu góloz és Schwarz egyenliti. Szünet után az utolsó 20 percen Ciolac, Beke és Schwarz szereztek a gólokat. Bíró: Pálfi Gyula.

**Juventus—Victoria 3:1 (1:1).** A Juventus győzelme szintén meglepetés az otthonában játszó Victoria felett. Felecan II. révén a Victoriáé a vezetés, de Zainescu még a szünet előtt egyenliti. Helycsere után De Vittori lövi a vezető gólt, a harmadik gól pedig Vajda érdeme. Bíró: Vuia főhadnagy.

**CFR—Crisana 3:1 (0:1).** A Crisana csak az első féldőben állta az iramot, szünet után a vasutasok kerekedtek felül és megérdemelten szereztek meg a pontokat. Barátky lövi az első féldő gólját, de szünet után Barbu II. egyenliti, sőt ugyanő lövi a vezető gólt is. A harmadik gól Boros nevéhez fűződik. Bíró: Ciurel.

**Hirdessen az Aradi Közlönyben**



## Külön csecsemőosztályt létesítenek Spitzer Ignác hagyatékából az aradi gyermekórákban

Aradváros vezetőségének hétfői ülésén ismertette Cucu Vasile dr. városi főorvos azt a tervet, amely Spitzer Ignác 560.000 leies hagyatékát egy új gyermekórákhoz csecsemőosztály létesítésére kívánja fordítani. Az új gyermekórákhoz osztály a „Spitzer Ignác Pavillon” nevet fogja viselni és létesítése mintegy három millió leies költséget igényel, melynek fedezésére a nemeslelkű alapítvány összegén kívül a gyermekórák igazgatósága egyfelől társadalmi uton teremt új alapokat, másfelől maga a város a kórházzal egyetemben a közegészségügyi minisztérium támogatását is kikéri.

Cucu dr. a bejelentés során felvetette azt az eszmét is, hogy Arad városa maga is járuljon hozzá komoly szubvencióval az új közegészségügyi intézmény mielőbbi létrehozásához. A felvetett ötletet lelkes és meleg szavakkal pártfogolta dr. Vicas Iuliu vezetőségi tag is, aki hangsúlyozottan sürgette, hogy az adandó szubvenció összegét máris vegyék a városi új költségvetés előirányzatába. A város a lelkeshangu felszólalás hatása alatt elhatározta, hogy maga is feltétlenül hozzájárul anyagi segítséggel a szép terv megvalósításához, úgy, hogy az építkezések még ez év novemberéig feltétlenül megkezdődnek.

## APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán 20 lei.** :- szó 2 lei. :-  
Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig vesznek fel** az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

### LEVELEZÉS

„Harró” jellegű levél van. 603  
„Aki mer, az nyer” jellegű levél van a kiadóhivatalban. 1194

### ALKALMAZÁS

Mosást, vasalást olcsón vállalok otthonra Streibergerné, Str. Stroiescu 18. szám. 1192

PERFEKT 10zónó éves bizonyítványokkal ajánlunk. Címeket a kiadóhivatalba kérek. 1198

### LAKÁS

Abszolút diszkrét, elsőrangú garzonlakást keresek, butorozva, fürdőszobával, a város bármelyik részében. Ar nem fontos. Címeket a főkiadóhivatalba kérek. 1201

Str. Eminescu 9. sz. házban, négy-szobás, fürdőszobás elsőemeleti modern lakás, vagy 5 szobás, két fürdőszobával, május 1-re kiadó. 1138

Két uccal szobás lakás, butorral vagy anélkül, azonnalra kiadó. Str. Eminescu 44. sz. Érdeklődni az üzletben.

UJ MAGÁNHAZ, mely áll 3 szoba, előszoba, fürdőszoba, terasszal május 1-re kiadó. Bulev. Carol 4. (Villa soron.) 1138

MODERN egyszoba, fürdő- és előszobás garzonlakást keresek május 1-re. Címeket „Pontosan fizetek” jellegűre a kiadóhivatalba kérek. 1190

### ÜZLETEK

SZÉP világos üzlethelyiség vízvezetékkel, Str. Eminescu 15. kiadó. Bővebbet az újságban, a söraktárban. 1018

## Angliába utazik

### Andrej aradi görög keleti püspök

Az aradi egyháziót delegálták az oxfordi egyházi kongresszuson való részvételre

Bucurestiből jelentik: A szinódus vasárnap foglalkozott az angliai Oxford városban tartandó nemzetközi egyházi kongresszus ügyével és elhatározta, hogy főpapokból álló delegációval képviselteti magát a kongresszuson. A vasárnapi ülésen ki is jelölték a küldöttség tagjait, akiket Visarion bucovinai metropolita vezet és akiknek sorában Andrej aradi görög keleti püspök is helyet foglal.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS  
felel.

## NYILTEK.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Egyik ügyfelem megvásárolni szándékozik özv. Mandl Dávidné, Arad, Str. Tribunal Corches 2. sz. alatti üzletét. Felhívom az esetleges hitelezőket, hogy 3 napon belül iródban jelentsék be követeléseiket, ellenkező esetben nem vehetem figyelembe. 1169

Dr. Eugen Multas advocat  
Arad, Bulev. Reg. Ferd. 19.

## Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen emlékü férjem, illetve apánk elhunytakor részvétüket kifejezésre juttatták, ezúton mondunk hálás köszönetet.

özv. Dr. Vadász Armandné és gyermekei.  
964

## Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejthetetlen, Istentől kölcsön kapott gyermekünknek,

## Löwin Jancsikának

temetésén vasárnap délután részt vettek, kedves halottunk koporsójára virágot helyeztek és mélységes bánatunkon enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család

## Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, MÁRCIUS 10.

Bucuresti. 12.30: Hírek. Motzoizene. 13.30: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Lemezek. 18: Felolvasás. 18.15: Lemezek. 19: Felolvasás. 19.15: Lemezek. 20: Hírek. 20.15: Sibiceanu T. zongorázik. 20.50: Seidmann S. szaxofonozik. 21.10: Felolvasás. 21.30: A rádiózenekar tiz hangversenye. 23.15: Vendégülöi zene. 23.45: Hírek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: „Akitől még Napoleon is félt.” (Felolvasás.) 11.45: „Tavaszi bluzok.” (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vizsgálószolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: Bartha Klári zongorázik. 13.40: Hírek. 14—15.20: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és viállásjelentés. 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.15: A rádió diákképzés. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A magyar állami gyermekvédelem. Hepp-Baján Ernő dr. előadása. 18.30: Hanglemezek. 19.10: Egy magyar tudós kalandjai. (Ausztráliai utiképek.) Szilády Zoltán dr. előadása. 19.40: A rádió szalonzenekara. 20.35: Iskolai emlékek. Undi Imre csevegése. 21.15: A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Szünetben kb. 22.10: Hírek. Utána kb. 23.20: Időjárásjelentés. 23.25: Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál. 24: Ottlik György dr. németnyelvi előadása. 0.20: Guttenberg György jazzzenekarának műsora. 1.05: Hírek. — Budapest II. 19.40—20.05: Olasz nyelvoktatás. 20.10—20.40: A céhek gazdasági jelentősége. Huszti Dénes dr. előadása. 20.45—21.10: A rádió szalonzenekara. 21.25—21.45: Hírek. 21.50—23: Hanglemezek. — Bécs. 13: Allástalanok zenekara. 15: Beethoven: 1. szimfonia. 17.5: Hegedűművészek lemezei. 18: Worff: Mélyhegedű- és zong. szonáta. 20.25: Mozart: Szóktetés a szerályból, háromfelv. opera, köztv. az operaházból. 23.10: Vidám operettársulatok. — Belgrád. 12: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 17.20: Rádiózenekar. 20.50: Énekkar. szlovén dalok. 22: Tarka est. 23.20: Táncczene. — Deutschlandsender. 17: Szállodai zene. 18: Kávéházi zene. 19: Wintzer: Négy tavaszi dal. 20: Táncczene. 21.45: A gólim munkaszolgálatosok fuvószekara. 23.30 Mozart: Fuvola-, hegedű- és csellóhármas. 24—1: Táncczene. — Milano. 18.15: Zenetörténeti csev. Pergolesiről. 19.10: Frattarola Rosetta énekel.

### VÉTEL ÉS ELADÁS

BUKSZUS, egyéves szep. győztes, kapható nagyobb mennyiségben is Str. Vicentiu B bes 7. 555

Uj rádiók 8+1 c. öves, garanciával Lei 4500.— árban kaphatók. Kalmár József Arad. Str. Bratianu 1. 1089

KERESUNK megvételre Chrysler 72, 75 és 77 es autómotorokat. Cim: Mera autóbusz-vállalat Arad. 1124

Elsőrendű bécsi gyártmányu zongora eladó. Cim a kiadóban. 1193

Electromotorok 0.5 HP.-től felfelé, raktárról kaphatók. Kalmár József Arad, Str. Bratianu 1. 1090

FORD AUTO nyitott, használt, jó állapotban eladó. Oxigén-gyár. Telefon 505 1019

## VESZEK

cca 15 méter ócska vaskerítést, vaskorlátot. Cím a kiadóba kérem

### INGATLAN

TELKET KERESSEK megvételre színházhoz egészen közel fekvő utcákban. Ügynököket nem díjazok. Címeket sziveségből átvesz Virág Kálmán építész ur, Bui. Carol 5. 1197

Építkezésre alkalmas telket vennék Aradul-noui hid felé vezető Calea Romániloron. Címeket „Vidéki” jellegűre a kiadóba kérek. 1198

Hirdessen az 51 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben